

## PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z PRZEDMIOTÓW ZAWODOWYCH

Proponowany system oceniania uwzględnia niezbędne warunki spełnienia przez uczniów wymagań.

W szczególności:

- zapoznanie uczniów z kryteriami, standardami wymagań egzaminacyjnych dla poszczególnych zawodów,
- zaplanowanie zajęć edukacyjnych według wymagań,
- usamodzielnienie uczniów,
- trafność sprawdzania,
- sprawdzanie kształtujące,
- sprawdzanie sumujące,
- obiektywizm oceniania,
- znaczenie treściowe oceny.

Ponadto:

- charakter treści nauczania,
- bazę dydaktyczną,
- poziom przyswajania wiedzy przez uczniów,
- wiek uczniów,
- wiedzę nauczyciela.

### Taksonomia celów poznawczych

Poziom	Kategoria	Czynności ucznia
A. Wiadomości	A. Zapamiętywanie wiadomości	Uczeń potrafi przypomnieć sobie podstawowe terminy rachunkowe, ekonomiczne, hotelarskie, gastronomiczne, fakty, prawa i teorie naukowe. Wiąże się to z elementarnym poziomem rozumienia tych wiadomości: uczeń nie powinien ich mylić ze sobą i zniekształcać.
	B. Zrozumienie wiadomości	Uczeń potrafi przedstawić wiadomości w innej formie niż je zapamiętał, uporządkować i streścić, uczynić podstawą prostego wnioskowania.
B. Umiejętności	C. Stosowanie wiadomości w sytuacjach typowych	Uczeń potrafi praktycznie posługiwać się wiadomościami według podanych mu poprzednio wzorów (z lekcji i podręcznika).
	D. Stosowanie wiadomości w sytuacjach problemowych	Uczeń potrafi formułować problemy, dokonywać analizy i syntezy nowych dla niego zjawisk, formułować plan działania, tworzyć oryginalne

		pomysły czy przedmioty, wartościować je według przyjętych kryteriów.
--	--	--

**Ustalenie wymagań programowych na poszczególnych poziomach jest podstawą tworzenia przedmiotowego systemu oceniania.**

**Ocena z przedmiotu ma charakter kształtujący, buduje osobowość człowieka, jego rzetelność, odpowiedzialność, uczciwość i dojrzałość.**

Ocenie poddaje się umiejętności kluczowe i wiedzę.

A. Umiejętność myślenia i rozumowania		Kryteria oceny
Praca na lekcji	Prezentowanie nowego materiału, zagadnienia. Rozwiązywanie problemów ekonomicznych i podejmowanie decyzji.	Wypowiedź ma wartość merytoryczną. Oceniamy rozumienie problemu, sposób argumentacji, jej oryginalność, logikę, kształtowanie języka zawodowego.
	Aktywność	
	Dyskusja	
	Stosowanie sprawdzających wiadomości i umiejętności. Sprawdziany pisemne z zakresu rozwiązywania zadań problemowych.	Stosujemy następującą punktację z zakresu teorii: 100% - celujący 90-99% - bardzo dobry 75-89% - dobry 61-74% - dostateczny 50-60% - dopuszczający 0-49% - niedostateczny
Prace domowe	Analizowanie sytuacji, generowanie twórczych rozwiązań, ich ocena, selekcja i wybór. Dostrzeganie związków przyczynowo - skutkowych. Samodzielność myślenia, dochodzenia do własnych opinii i sądów.	Oceniamy stosowanie metod, technik i narzędzi kreatywnego myślenia indywidualnego. Umiejętność poszukiwania potrzebnej wiedzy w różnych źródłach.
B. Umiejętność działania		Kryteria oceny
Praca na lekcji	Opracowanie projektu	Oceniamy wybór priorytetów na podstawie hierarchii wartości, wyznaczanie celów i formułowanie zadań, planowanie i organizowanie pracy, zarządzanie własnym czasem, koncentrowanie się na priorytetach i zadaniach kluczowych.
	Praca w grupach	
C. Umiejętność komunikowania się		Kryteria oceny
Praca na lekcji	Praca w zespole	Oceniamy prezentowanie własnych przemyśleń i opinii. Wypowiadanie się w mowie i piśmie, sposób przeprowadzania negocjacji i rozwiązywania konfliktów.
	Odpowiedź ustna	
D. Umiejętność poszukiwania wiedzy i jej stosowania		Kryteria oceny
Prace domowe	Poszukiwanie potrzebnej wiedzy w różnych źródłach, selekcja i wybór informacji.	Oceniamy sposób gromadzenia i porządkowania wiedzy, praktyczne stosowanie wiedzy do rozwiązywania problemów i osiągnięcia celów.

Przy elementach zadań egzaminacyjnych i zadaniach typu egzaminacyjnego punktacja ulega podwyższeniu zgodnie z kryteriami oceniania zadań egzaminacyjnych:

Celujący	100%
Bardzo dobry	95-99%
Dobry	88-94%
Dostateczny	81-87%
Dopuszczający	75-80%
Niedostateczny	0-74%

**I. Na lekcjach przedmiotów zawodowych oceniane będą następujące obszary aktywności uczniów:**

- Kształtowanie pojęć zawodowych - sprawdzenie stopnia zrozumienia tych pojęć.
- Prowadzenie rozmów - sposób prowadzenia rozmów.
- Kształtowanie języka zawodowego - ocenianie języka zawodowego na odpowiednim etapie ścisłości.
- Rozwiązywanie zadań typowych dla zawodu - stosowanie odpowiednich metod, sposobów wykonania i interpretowania otrzymanych rezultatów.
- Wyrabianie nawyku dokładności, porządku, systematyczności, uczciwości i poczucia odpowiedzialności za prawidłowe i terminowe wykonywanie prac.
- Rozwiązywanie problemów ekonomicznych w różnych sytuacjach gospodarczych.
- Praca projektowa -abstrakcyjność myślenia, sposób ujęcia zagadnienia.
- Stosowanie wiedzy przedmiotowej w sytuacjach praktycznych.
- Aktywność na lekcji.
- Praca w grupach.
- Wkład pracy ucznia.

**II. Reguły postępowania na lekcjach:**

- Celem zajęć jest zdobywanie wiedzy i umiejętności zawodowych.
- W czasie lekcji zachowujemy się kulturalnie (min. nie żujemy gumy, nie spóźniamy się, nie przeszkadzamy innym, nie pakujemy się przed dzwonkiem, nie korzystamy z nośników multimedialnych).
- Po skończonej lekcji pozostawiamy ład i porządek.
- W razie wątpliwości śmiało pytamy nauczyciela.
- Systematycznie przygotowujemy się do lekcji odrabiając zadania domowe, przynosząc przybory szkolne, wypełniając polecenia nauczyciela.
- Lekcje rozpoczyna i kończy nauczyciel.
- Każdy uczeń oceniany jest zgodnie z Wewnątrzszkolnym i Przedmiotowym Systemem Oceniania.

### III. Forma oceniania wiadomości i umiejętności uczniów.

#### 1. Formy i częstotliwość oceniania

Formy	Jakie?	Ile?	Kiedy?	Zakres Materiału
<b>Ustne</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- odpowiedź</li> <li>- aktywność</li> <li>- istotny wkład w dyskusje</li> <li>- aktywna praca w grupie</li> </ul>	min. 1 w semestrze indywidualnie	bez zapowiedzi	wiadomości i umiejętności z ostatnich trzech tematów lekcyjnych
<b>Pisemne</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- sprawdziany</li> <li>- kartkówki (w postaci testu otwartego lub zamkniętego)</li> <li>- próbne egzaminy potwierdzające kwalifikacje w zawodzie</li> </ul>	<p>max. 5 w semestrze</p> <p>min. 1 w semestrze</p> <p>min. 3 razy w roku szkolnym</p>	<p>zapowiedziany z 7 dniowym wyprzedzeniem</p> <p>bez zapowiedzi</p> <p>zapowiedziane z 14 dniowym wyprzedzeniem</p>	<p>wiadomości i umiejętności z poszczególnych działów poprzedzone lekcją powtórzeniową</p> <p>wiadomości i umiejętności z trzech ostatnich tematów lekcyjnych</p> <p>materiał dotyczący danego zawodu i odpowiedniej kwalifikacji</p>
<b>Inne</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- zadania domowe</li> <li>- opracowanie projektu</li> <li>- wymagania formalne (zeszyt ćwiczeń, przybory)</li> <li>- wykonanie pomocy dydaktycznych</li> <li>- udział w konkursach i olimpiadach zawodowych</li> <li>- opracowywanie referatów</li> </ul>	<p>min. 1 w semestrze</p> <p>min. 1 w semestrze</p> <p>indywidualnie</p> <p>indywidualnie</p>	<p>wymagane na każdej lekcji</p> <p>na potrzeby tematu lekcyjnego</p> <p>na bieżąco</p> <p>dla uczniów chętnych</p>	

2. Wśród prac pisemnych wyróżniamy:
  - a) Sprawdzian - trwający 1- 2 godziny lekcyjne, zasadniczo podsumowujący dział materiału.
  - b) Kartkówkę - trwającą do 20 minut, obejmującą materiał z nie więcej niż trzech ostatnich jednostek lekcyjnych.
  - c) Próbny egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie - zadania typu egzaminacyjnego trwający 120 – 180 minut.
3. Formułowanie ocen bieżących odbywa się w oparciu o wymagania na poszczególne oceny szkolne:
  - a) Sprawdziany powinny być zapowiedziane z tygodniowym wyprzedzeniem i poprzedzone lekcją utrwalającą, która określi treści i umiejętności objęte późniejszą kontrolą.
  - b) Sprawdziany i próbne egzaminy potwierdzające kwalifikacje w zawodzie są obowiązkowe.
  - c) Przy sprawdzaniu prac pisemnych, zadań domowych, opracowanych projektów, referatów uwzględniane będą:
    - rzeczowość,
    - zrozumienie problemu i sposób argumentacji,
    - samodzielność,
    - przejrzystość i czystość,
    - stosowanie metod, technik i narzędzi kreatywnego myślenia indywidualnego,
    - umiejętność poszukiwania potrzebnej wiedzy w różnych źródłach,
    - kształtowanie języka zawodowego.
  - d) Przy ocenianiu odpowiedzi ustnych uwzględniane będą:
    - zawartość rzeczowa,
    - argumentowanie, uzasadnienie,
    - stosowanie poprawnego języka,
    - umiejętność myślenia i rozumowania,
    - umiejętność formułowania myśli, zgodność z tematem.
  - e) Przy ocenianiu aktywności ucznia uwzględniane będą:
    - częste zgłaszanie się na lekcji i udzielanie prawidłowych odpowiedzi,
    - praca w grupie, udział w dyskusji, prezentacja rezultatów,
    - prezentowanie własnych przemyśleń i opinii,
    - sposób przeprowadzania negocjacji i rozwiązywania konfliktów,
    - planowanie i organizowanie pracy, zarządzanie własnym czasem, koncentrowanie się na priorytetach i zadaniach kluczowych.
  - f) Poziom opanowania przez ucznia wiedzy i umiejętności, określonych programem nauczania z przedmiotów zawodowych, ocenia się w stopniach szkolnych, według następującej skali:

- celujący	6
- bardzo dobry	5
- dobry	4
- dostateczny	3
- dopuszczający	2
- niedostateczny	1
  - g) Do prawidłowego uczestnictwa w zajęciach dydaktycznych uczniów powinien:
    - posiadać podręcznik i zbiór zadań (wg nauczyciela),
    - systematycznie i starannie prowadzić zeszyt przedmiotowy,
    - stosować się do poleceń i uwag nauczyciela,

- opanować materiał programowy z zajęć poprzednich,
- posiadać podstawowy zestaw przyborów ustalony przez nauczyciela,
- być aktywnym na zajęciach.

#### IV. Dodatkowe warunki

- a) Minimalna ilość ocen wystawionych uczniowi, aby był klasyfikowany 3
- b) Jeżeli w wyniku klasyfikacji uczeń otrzyma śródroczną ocenę niedostateczną ma obowiązek zaliczenia treści obowiązujących w I półroczu, w ciągu pierwszych dwóch miesięcy II półrocza, po uprzednim uzgodnieniu form i terminu zaliczenia z nauczycielem.
- c) Jeżeli w wyniku klasyfikacji rocznej uczeń otrzyma ocenę niedostateczną, to ocena ta może być zmieniona jedynie w wyniku egzaminu poprawkowego (zasady przeprowadzania egzaminów poprawkowych zawiera Wewnętrzny System Oceniania).
- d) Sprawdziany są obowiązkowe. Jeżeli z przyczyn usprawiedliwionych uczeń nie może jej napisać z całą klasą, to powinien uczynić w ciągu 14 dni od powrotu do szkoły.
- e) Uczeń, który chce poprawić ocenę niedostateczną ze sprawdzianu na wyższą, dokonuje tego w ciągu 2 tygodni od uzyskania informacji o ocenie (zakres materiału i punktacja z poprawionego sprawdzianu jest taka sama, jak na pierwszym).
- f) Kartkówki nie podlegają poprawie.
- g) Prace pisemne udostępniane są do wglądu uczniom i rodzicom (prawnym opiekunom) na zasadach określonych przez nauczyciela.
- h) Uczeń raz w ciągu półrocza może zgłosić (na początku lekcji) brak zadania domowego lub zeszytu, lub brak przygotowania do lekcji (nie dotyczy zapowiedzianego sprawdzianu). Uczeń, który nie ma zadania domowego lub zeszytu i nie zgłosił tego przed lekcją po wejściu do klasy otrzymuje ocenę niedostateczną.
- i) Postępy ucznia odnotowywane będą w dzienniku lekcyjnym.
- j) Informacje dla rodziców przekazywane będą przez wychowawcę klasy na organizowanych w szkole wywiadówkach.

#### V. Postanowienia końcowe:

1. W przypadkach nie objętych przedmiotowym systemem oceniania obowiązują regulacje zawarte w wewnętrznym systemie oceniania.
2. Zmiany i uzupełnienia przedmiotowego systemu oceniania mogą być dokonywane na wniosek nauczycieli przedmiotów zawodowych
3. Przedmiotowy system oceniania podlega nowelizacjom wynikającym ze zmian wewnętrznego systemu oceniania oraz ze zmianami rozporządzeń MEN.

Opracowały:

mgr Bożena Stankiewicz Kolańska

mgr Anna Kazana Komarek

mgr Beata Kurowska

mgr Aleksandra Wrębiakowska

mgr inż. Dorota Schabek

mgr inż. Edyta Walczak